

1

„Tau ?ia ne vieta, pras?ioke“, – Alisos galvoje paniekinamai sniau krojo snobiškas balselis.

Barnis su savo draugužiais b?t? užsikriзен? iki šlapi? kelni?, jeigu b?t? pamat? j? stovini?i? balto marmuro laipt? pap?d?je. Koki? reikal? ?ia, prabangiausioje ?elsio dalyje, gali tur?ti mergait? iš socialinio b?sto?

Alisa kilstel?jo galv? ir pasak? balseliui jo nesiklausanti. Prieš dešimt met? ji buvo tokia naivi, kad nesuvok?, jog Barnis, nuostabiausias vaikas Oksfordo koledže, kur jiedu abu studijavo, mergino j? tik d?l lažyb?. Ties? ji sužinojo per koledžo pokyl?, kai man?, kad jis pasipirš, o Barnis tik planavo, ?rod?s, kad varguol? galima paversti aukštuomen?s panele, pasiimti išloštus pinigus. Jis jos nemyl?jo ir netgi negeid?, jis j? iškreiptai mat? kaip Eliz? Dulitl¹, virstan?i? puiki?ja ledi. Barnis su draugeliais vis? laik? iš jos juok?si, o Alisa jaut?si klaikiai ?skaudinta ir sug?dinta.

Dabar daktar? Alisa Valters buvo gerbiama lepidopterolog?². Ji didžiavosi savo profesiniais laim?jimais ir mielai sutikdavo skaityti pagrindinius pranešimus aukšto lygmens konferencijose. Vis d?lto socialiniame gyvenime jai amžinai tekdavo tildyti t? balsel? galvoje, vis kartojant?, kad ji nepakankamai gera, o ypa? atsid?rus prabangioje aplinkoje.

Kod?l Rozmari Gr?j advokatas pakviet? j? susitikti? Galb?t Rozmari paliko universitetui koki? nors pavyzdži?? O gal tai susij? su projektu, prie kurio abi dirbo? Jiedvi redagavo Rozmari promo?iut?s, drugi? kolekcinink?s Violos Ferers, dienoraš?ius ir raš? jos biografij?. Alisa keliskart aplank? sen?j? draug? ligonin?je po insulto ir, nors Rozmari jau kalb?jo neaiškiai, buvo akivaizdu, kad j? kankina nerimas. Alisa pažad?jo Rozmari užbaigti projekt? iki galo. Reikia tik?tis, kad tas, kuris paveld?s dienoraš?ius, leis jai toliau jais naudotis, ta?iau reikia nusiteikti profesionaliai, jeigu kilt? koki? abejoni?. Dabar netinkamas laikas kamuotis aps?stai apsišauk?l?s sindromo ir jaustis nesmagiai vilkint dalykiniu kostium?liu ir aukštakulniais, kuriuos ji retai apsiaudavo, ir kad plaukai nevisiškai ištiesinti, o makiažas nepakankamai rafinuotas.

Barnio beširdiškumas išmok? vieno – ?vaizdis *svarbus*, nors pati man?, kad tur?t? b?ti vertinama pagal išmint? ir šird?, ne pagal drabuž?. Ši? akimirk? ji pasitenkins paviršutiniškumu ir leis apie drugel? spr?sti iš l?liuk?s.

– D?l j?s?, Viola ir Rozmari, – sukužd?jo Alisa ir pakilusi laipteliais iki bauginamai pla?i? dur? nublizgintomis žalvarin?mis detal?mis jas past?m?.

– Kuo galiu jums pad?ti? – pasiteiravo priimamojo administrator?.

Alisa jai profesionaliai nusišypsojo.

– A?i?. Aš daktar? Alisa Valters. Esu susitarusi pus? trijų susitikti su ponu Hemingfordu.

Administrator? pasitikrino ekrane ir linktel?jo.

– Pranešiu, kad atvykote, daktare Valters. Štai ten laukiamasis. Gal galiu pasi?lyti, kol lauksite, puodel? kavos?

Alisa b?t? mielai jos išg?rusi, bet nenor?jo rizikuoti apsilastyti – ši? minut? taip nervinosi, kad jaut?si nerangi.

– A?i? už pasi?lym?, bet atsisakysiu, – mandagiai atsak? ji ir pasuko ? laukiam?j?.

Ten jau s?d?jo pora žmoni?: pusamž? moteris, kuri raukydamasi vis dirs?iojo ? rankin? laikroduk?, ir vyras ant kaktos krentan?iais tamsiais plaukais ir stulbinan?iai žydromis it kobaltas akimis, kuris atrod? visiškai pasimet?s ir ži?r?jo pro lang?.

Vien? pakvaišusi? akimirk? ji panoro prieiti ir paklausti, ar jam viskas gerai. Iš patirties su studentais Alisa žinojo, kad nelengv? dien? ryšys su kitu žmogumi ir truputis gerumo visk? pakei?ia.

Ta?iau to vyro ji nepažinojo, jie advokato biure, ir, kad ir kas negerai, tai ne jos reikalas. Be to, jai reik?jo pasiruošti bet kam – advokato laiškas skamb?jo siutinamai miglotai. Tad mergina atsis?do ramiame kampe, išsitrauk? telefon? ir dar kart? perskait? savo pastabas apie drugi? projekt?.

Hugas Gr?jus vis dar negal?jo patik?ti, kad jo ekscentriškoji protet? mir?. Jam atrod?, kad Rozmari gyvens amžinai. Kai beveik prieš trejus metus griuvo visas jo gyvenimas, iš vis? artim?j? jis paj?g? bendrauti su ja viena. Priešingai nei visi kiti, ji primygtinai nekartojo, kad d?l Emos mirties jam nereik?t? kaltinti sav?s, ir nesisteng? priversti j? prabilti apie savo jausmus. Rozmari tiesiog paprašydavo užsukti ir k? nors pad?ti, nors pagalbos dažniausiai taip ir neprireikdavo, pildavo jam vien? po kito puodel? arbatos ir tiesiog leisdavo b?ti.

Ir štai ten, tame Noting Hilo kampelyje, jis pradėjo gyti ir mokytis vėl bendrauti su pasauliu.

Pirmuosius tris šis metas mąnesius Hugas praleido Škotijoje, todėl negalėjo lankyti Rozmari taip dažnai, kaip būtų norėjęs, tačiau visados paskambindavo dukart per savaitę ir pasirūpino, kad kartą per savaitę pas protėį ateitų tvarkytoja ir būtų pristatyti maisto produktai. Grėžė Londoną, užsukdavo pas jį pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais, ir ji jautėsi visiškai gerai – iki insulto. Kas antrą dieną vyras lankė senjū ligoninę, tačiau buvo aišku, kad ji nebeatsigaus.

O dabar jis – jos testamentą vykdytojas.

Taip buvo ir su Ema. Hugas žinojo iki smulkmenų, kaip užregistruoti mirtį, suorganizuoti laidotuves, surengti šermentis, parašyti gerą kalbą ir vykdyti testamentą, nes visa tai jau darė dėl savo žmonos.

Vyras sugniaužė kumščiū. Emą jis nuvylė – išvyko į architektų konferenciją Amerikoje už tūkstančių mylių, užuot būtų šalia, kai ištiko tas mirtinas astmos priepuolis. Jeigu jis tuo metu būtų buvęs namie, Londone, būtų galėjęs laiku paduoti vaistą ir jį išgelbėti. Praeitį jis nebepakeis, bet gali iš jos pasimokyti: jis nenuvylė savo protėį. Rozmari paskyrė jį testamentą vykdytoju, tad jis tai ir padarys ir *tinkamai* viskuo pasirūpins.

Vyras apžvelgė laukiamąjį. Odiniuose krėsluose sėdėjo dar du žmonės: pusamžė dama, kuri akivaizdžiai nekantravo, kad yra verčiama laukti, ir maždaug jo amžiaus moteris, kuri atrodė gėsdinamai elegantiška.

Buvo beveik pusė trijų. Laimei, Filipas Hemingfordas paprastai būdavo punktualus. Hugas galėjęs paduoti mirties liudijimą ir imtis Rozmari pavidimą. Buvo skaitė testamentą kopiją, todėl žinojo, kad kone viską ji paliko jo tvūi, tačiau buvo ir smulkesni testamentu paliktų daiktų; jis pasirūpins, kad viskas būtų padaryta tinkamai, nes labai mylėjo savo ekscentrišką protėį.

Prasivertę durys, pasirodė Hugo šeimos advokatas.

– Pone Grėjau, daktare Valters?

Daktar? Valters?

Hugas buvo šitikinys, kad susitikimas paskirtas jam vienam: jis atstovavo tvūi, kuris negalavo. Kas, po galais, toji daktar? Valters?

Jis nustebo, kai gėsdinamai elegantiška moteris irgi atsistojo. Ji neatrodė kaip tokia, kuri galėtų užsukti pas Rozmari puodelio arbatos ir pleptelti. Hugas pažinojo visas Rozmari kaimynes, o protėį nebuvo užsiminusi apie naujus gatvės gyventojus. kažkas čia ne taip.

– Prašom sėstis, – pasiūlė Filipas Hemingfordas, mostelėdamas į du krėslus priešais jo stalą ir uždarydamas paskui juos duris. – Spėjau, esate pažįstami?

– Ne, – atsakė Hugas, o moteris atrodė tokia pat suglumusi kaip ir jis.

– Tuomet supažindinsiu jus. Daktare Valters, čia Hugas Grėjus, Rozmari giminaitis. Pone Grėjau, Alisa Valters yra Rozmari verslo partnerė.

Nuo kada jo protėį turi kokią nors verslo reikalą? Hugo žiniomis, ji gyveno iš šeimos investicijų nešamą pajamą, kurią didžioji dalis baigėsi sulig jos mirtimi.

– Kokia verslo partnerė?

Advokatas mikliai apėjo tų klausimų išreikšdamas užuojautą.

– Užjaučiu dėl netekties. Kol nepradėjome, pone Grėjau, turime laikytis tvarkos. Kaip suprantu, jūs turite ponios Grėj mirties liudijimą?

– Taip, – Hugas padavė jam rudą voką.

– Dėkoju, – advokatas išsitraukė dokumentą ir greitai perskaitė. Šitikinys, kad viskas tvarkingai, vyras tū: – Susirinkome šiandien čia perskaityti ponios Rozmari Grėj testamentą.

Hugas nesuprato, ko čia sėdi toji moteris. Jos vardo nebuvo tarp žmonių, kuriems Rozmari kė nors paliko. Hugas galvojo, kad šiandienos susitikimo tikslas turėtų duoti pradžių jo, kaip Rozmari testamentą vykdytojo, darbams, kad galėtų toliau organizuoti laidotuves.

Filipas Hemingfordas teikė abiem po dokumentą.

– Testamentą paliudijau pats prieš tris mėnesius.

Tas testamentas, apie kurį žinojo Hugas, buvo surašytas prieš penkerius metus, kai protėį pirmą kartą paprašė jo būti jos testamentą vykdytoju. Kodėl Rozmari jį pakeitė ir kodėl nepasakė to niekam iš artimųjų?

– Daktare Valters, ponias Grėj paliko jums namą.

Kė Rozmari paliko namą *svetimam žmogui*?

Svarstydamas, ar klausia jo neapgavo, Hugas peržvelgė priešais gulintį dokumentą.

Ten buvo aiškiai atspausdinta:

Testamentas

...b?dama sveiko proto...

Daktarei Alisai Valters palieku savo nam?...

Namas Noting Hile buvo vertas nemažos sumos, nors ir praš?si remonto. Hugas jau anks?iau band? tuo ?tikinti protet?, kad jai b?t? saugiau ir šil?iau gyventi, ta?iau senoji visuomet numodavo ? jo r?pest? ranka. Dabar Hug? apniko negeras jausmas. Jau ir anks?iau jis buvo atsid?r?s tokioje pad?tyje, kai jo tetai priklaus? kai kas vertingo, o svetimas žmogus ?tikin?jo j? t? daikt? atiduoti.

– Noriu pasitikslinti, pone Hemingfordai, – prabilo Hugas, perliedamas Alis? plieniniu žvilgsniu. – Mano protet? paliko namus žmogui, apie kur? niekas iš mano artim?j? anks?iau net n?ra gird?j?s, ir pakeit? testament? prieš tris m?nesius?

Moteriai bent jau užteko padorumo nurausti. Kaip ir der?t?, nes jis k? tik išklojo faktus, ir jie visi aiškiai rod?, kad toji moteris pasinaudojo Rozmari gerumu. Ne pirmas sykis, kai kas nors pasinaudoja jo protete. Paskutin?kart tai buvo Šantel?, puodinink?, kuri susibi?uliavo su Rozmari ir pripasakojo jai visoki? graudži? istorij?. Rozmari padovanojo Šantelei savo „William Moorcroft“ arbatos serviz?, toji j? tuoj brangiai pardav? perpardavin?tojui ir, kas, Hugo akimis, buvo dar blogiau, apskritai liov?si lankiusi Rozmari. Hugas tyliai atpirko serviz? už savus pinigus, gr?žino j? protetei ir nuo tada prad?jo atidžiau sekti, kas j? lanko.

Tik paslaptingoji daktar? Valters kažkaip praslydo pro jo radar?.

Nebent... Gal ?ia ir yra toji moteris, apie kurios apsilankym? užsimin? jo protet?, ta pati, kuri? ji sak? norinti su juo supažindinti? Baimindamasis dar vieno šeimos bandymo išjudinti j? po Emos mirties, Hugas rado priežas?i? su ja nesusitikti. Laimai, pirmadieniais arba ketvirtadieniais, kai Hugas lankydavosi pas tet?, toji bi?iul? niekuomet netur?davo laiko, tad jam neteko nepatogiai aiškintis, jog išties nenori pažindintis su jokiomis „tinkamomis“ jaunomis moterimis.

Dabar jis krintosi, kad buvo toks savanaudis. Reik?jo pagalvoti apie tet? ir jos pažeidžiamum?, užuot gilinuisi ? savo sielvar? ir apsisprendim? daugiau su niekuo nesuart?ti.

– Ponia Gr?j pakeit? testament? prieš tris m?nesius, – patvirtino advokatas, – ir tuo metu buvo aiškus proto.

Net ir b?damas sveiko proto vis tiek gali b?ti ? k? nors ?painiotas, galvojo Hugas. Be to, Rozmari m?go daryti žmones laimingus. Koki? graudži? istorij? sukurp? ši moteris, kad priverst? jo protet? palikti jai namus?

– Namas paliekamas su s?lyga, – t?s? advokatas: – Daktare Valters, j?s turite ?sipareigoti užbaigti drugi? projekt?, ?rengti namuose švietimo centr? – ji nor?t?, kad taptum?te jo direktore, jeigu sutiksite, – ir leisti sodui gr?žti ? pirmą kartą laukin? b?sen?.

D?l sodo Hugas gal?jo tet? suprasti, nes žinojo, koks jis jai buvo svarbus. Gal ir d?l švietimo centro, jam visuomet atrod?, kad Rozmari b?t? buvusi puiki mokytoja. Ta?iau Rozmari juk žinojo, kad jeigu b?t? palikusi nam? t?vui, kaip buvo parašyta ankstesniame testamente, šeima b?t? ?vykdžiusi jos pageidavimus? Kod?l protet? paliko visk? svetimai moteriai? Be to, Hugas nesuprato pirmosios s?lygos.

– Kok? projekt??

– Aš redaguoju Violos Ferers dienoraš?ius ir kartu su Rozmari rašiau jos biografij?, – prabilo daktar? Valters.

Tai buvo pirmas kartas, kai jis išgirdo j? kalbant. Balsas skamb?jo tyliai, su kažkokiu akcentu, kurio jis niekaip neatpažino, ta?iau ji tikrai tur?t? b?ti iš šiaurin?s krašto dalies. Pilkose akyse liepsnojo išš?kis.

Nejau ji tikrai mano, kad jis nežino, kas buvo Viola Ferers?

– Viola – mano propropromo?iut?, – sausai patvirtino jis.

Moteris išp?t? akis ir Hugas suprato, kad kandi replika pataik? ? tiksl?. ?ia jo šeima ir jo palikimas. Koki? teis? ji turi ?ia gr?stis?

– Ponia Gr?j taip pat nurod?, kad turi b?ti pastatyta drugi? oranžerija, – t?s? advokatas.

Prieš trejet? met? Rozmari kalb?jo ir apie tai, ta?iau Hugas paman?, kad teta tik m?gino j? prablaškyti, paskatinti pagalvoti apie k? kita, ne vien apie žiojin?i? Emos mirties jo gyvenime palikt? tuštum?. Oranžerija taip ir liko id?jos ir keli? eskiz? stadijoje.

– O min?t?j? oranžerij?, – tar? advokatas, – turite suprojektuoti ir pastatyti j?s, pone Gr?jau.

Vadinasi, Rozmari paliko jam land? išsisukti. B?damas architektu, Hugas žinojo, kas nutinka, kai pažeidi statybos ir planavimo reikalavimus arba sutarties s?lygas.

– Taigi turtas paliekamas su slygomis. Kas nutiks, jei mano protet's testamento slygos nebus vykdytos?
– paklaus? jis atsainesniu balsu, negu jaut?si iš tikr?j?.

– Tada namas tur?s b?ti parduotas, o pinigai skirti sergan?i?j? demencija labdaros organizacijai, – paaiškino advokatas.

Tai reišk?, kad tos daktar's Valters sukti planai neišdegs, o pinigai bus išleisti kilniam tikslui. Hugu tas netrukd?. Šird? kirbino ne pinigai, nors vyras ir žinojo, kad pasi?lytas aukcione namas atnešt? didžiul? sum?, bet tai, kad ši moteris, regis, pasinaudojo jo protet's geraširdiškumu, o tai, jo nuomone, buvo labai blogai.

– Aišku, – atsak? Hugas. – Matyt, viskas išsispr?s paprastai. – Apgailestauju, bet aš tikrai neprojektuosiu ir nestatysiu drugi? oranžerijos.

– Bet j's privalote, – ?siterp? daktar? Valters. – Ji taip nor?jo.

Arba buvo ?tikinta, kad nori, o tai visai kas kita. Hugas patrauk? pe?iais.

– Ne visuomet gauname tai, ko norime.

– Rozmari nor?jo, kad knyga b?t? užbaigta, o namai ?rengti taip, kaip dera Violai atminti, – pasak? daktar? Valters, sunerdama ant kr?tin's rankas ir ?smeigdama ? j? primerktas akis.

Ar tai tur?t? j? išg?sdinti? Hugas jau atlaik? blogiausia, k? jam gal?jo pakišti gyvenimas. Dabar jam neliko k? prarasti, ir jos žaidim? jis nežais.

Filipas Hemingfordas atrod? sumiš?s.

– ?ia tur?jo b?ti tiesiog ponios Gr?j testamento skaitymas, ne diskusija.

– Man tinka, – atsak? Hugas. – Aš neturiu daugiau k? pridurti. – Jis neleis šiai moteriai apmauti savo protet's. Bus visai nesunku j? nugal?ti, tereikia atsisakyti statyti t? drugi? namel?.

– Negalite nuvilti Rozmari, – piktai d?bsodama ? j? pareišk? daktar? Valters.

Ak, ji dar m?gina apsimesti, kad jai r?pi?

– Galb?t nor?tum?te paaiškinti pla?iau, daktare Valters, kokie verslo ryšiai jus siejo su mano protete?

– Kaip jau min?jau, kartu su ja tvarkiau Violos dienoraš?ius, – atsak? moteris. – Esu lepidopterolog?.

Vieninteliai Hugo paž?stami, kurie dom?josi drugiais, buvo jo protet? ir keletas jos draug? iš tos pa?ios kartos – visi mažum?l? ekscentriški žmon?s, kuriems ner?p?jo, ar dera j? drabužiai ir net ar t?ryt jie persibrauk? šukomis plaukus. Ši šauniai atrodanti elegantiška moteris tokio žmogaus n? neprimin?. Ji atrod? neįautri, netikra ir visiškai nepatikima – tokia, koki? jis prisimin? puodinink? Šantel?.

– Nejaugi? – sud?j?s ? t? žod? vis? sarkazm? nut?s? jis.

– Skaitau paskaitas apie drugius Londono universiteto Roksburgo koledže, – patvirtino ji. – J's? protet? susisiekt? su mano katedra ir pasiteiravo, ar nepad??iau jai dirbti su tuo projektu. Darbavom?s prie jo priešokiais pastaruosius pus? met?.

– Ji niekada man nemin?jo jokio projekto, – atsak? Hugas.

Moteris kilstel?jo antak?.

– Gal per mažai su ja kalb?davot?s?

Rezga savo žaidimus? Hugas primerk? akis.

– Šešis m?nesis nuo pra?jusio spalio dirbau Škotijoje, tod?l, pripaž?stu, dažniau skambindavau nei lankydavausi, bet gr?ž?s ? London? užsukdavau pas j? du kartus per savait?, – nors tai ir ne jos reikalas.

– Galb?t ji galvojo, kad nepritarsite jos planams, tod?l j? su jumis ir neaptar?.

Jei jis b?t? žinoj?s apie Rozmari plan? palikti nam? svetimai moteriai, tikrai b?t? uždav?s klausim?. Kod?l teta juo nepasitik?jo? Ar ši moteris j? privert??

– Tikrai nemanau, kad ši diskusija kaip nors naudinga, – nesmagiai ?siterp? Filipas Hemingfordas.

D?l Dievo! Kod?l tie teisininkai negali kalb?ti tiesiai šviesiai? Jei Hemingfordas neužstos jo protet's, tuomet tai padarys pats Hugas.

– O man atrodo priešingai, – atkirto Hugas. – Esu tikras, kad kaip profesionalui jums tur?t? r?p?ti ?sitikinti be menkiausios abejon's, kad j's? klient's ne?kalb?jo šitaip paskirstyti palikim?. Esu tikras, yra ?statym?, kurie užkerta keli? tokiems dalykams.

– Kadangi j's toks puikus teis's specialistas, pone Gr?jau, – sausiai pasteb?jo daktar? Valters, nesp?jus teisininkui net prasižioti, – esu tikra, kad esate gird?j's ir apie ?statymus d?l šmeižto. N? nenutuokiau, kad j's? protet? ketina palikti man namus ir tikrai jau neprašiau jos to daryti.

– Kadangi aš tuose pokalbiuose nedalyvavau, negaliu žinoti, – atkirto jis.

– B?tent, – patvirtino ji, – j's? ten nebuvo.

?siut's Hugas spoksojo ? moter?. Ar ji bando pasakyti, kad jis buvo apleid's Rozmari? Viskas, pakaks.

– Tai jeigu projektas pajud?s, – paklaus? jis, – kas jums iš to? Paži?r?kime. – *J?s* paskelbsite apie Violos Ferers atradimus, – lenkdamas pirštus prad?jo vardyti jis. – *J?s?* pavard? atsiras parašytuose straipsniuose. *J?s* b?site nurodyta kaip dienoraš?i? redaktor?, *j?s?* pavard? atsiras biografijos viršelyje ir *j?s* tapsite švietimo centro direktore. Panašu, kad tur?site iš mano protet?s didel?s naudos, daktare Valters. – Taip viskas atrod? jo akimis. Ši moteris naudojasi Rozmari siekdama gerokai aukš?iau palyp?ti karjeros laiptais.

– Galiu jus nuraminti, pone Gr?jau, kad biografijoje ir dienoraš?iuose Rozmari bus nurodyta kaip viena iš redaktori?, – patais? jo žodžius daktar? Valters, – ir aš priskirsiu jai visus nuopelnus rašydama savo straipsnius. Be to, jeigu švietimo centras bus ?kurtas, ko aš labai tikiuosi, tuomet *jos* vardas išgars?s, kadangi toks buvo Rozmari nurodymas. – Alisa nenuleido nuo jo aki?. – O *j?s* b?site minimas kaip drugi? oranžerijos projektuotas ir statytojas.

– Ne, nes aš jos nestatysiu, – atkirto Hugas. – Tai reiškia, kad testamentu s?lygos nebus ?vykdytos, tod?l namas tur?s b?ti parduotas, o pinigai skirti labdarai.

Koks pasip?t?s, savimi patenkintas, *atstumiantis* vyras!

Tik pamanyk, ji gail?jo jo laukiamajame, išties svarst?, ar nereik?t? priėti ir paklausti, ar gerai jau?iasi. ?ia ne tas mielas s?n?nas, apie kur? por? kart? užsimin? Rozmari, – kuris toks užsi?m?s ir sunkiai randa laiko j? aplankyti. Šis vyras toks pat kaip Barnis ir jo draugeliai: snobas, jau?iantis, kad ? visk? turi nepelnyt? teis?, ir gyvenantis kitoje planetoje nei visi lik? žmon?s. Jam visa tai t?ra žaidimas, kur? jis aiškiai mano laim?j?s.

Na, tegul galvoja iš naujo.

Menkai tepasl?ptas kaltinimas, es? ji turt? medžiotoja, užpykd? Alis? tiek, kad ji pamiršo pirmin? žinios apie palikim? sukelt? šok? ir nutar?: taip, ji tai padarys ir ?gyvendins bi?iul?s svajon?. Hugas Gr?jus savo nepasieks. Visiškai. Gal?s parduoti nam? Rozmari testamentu s?lygomis, ta?iau tikrai negal?s nurodin?ti, kam j? pirkti.

Alisa netur?jo tiek pinig?, kad ?pirkt? nam?, jau nekalbant apie centro ?rengim? jame, kaip svajojo Rozmari. Ta?iau ji gali kreiptis ? universitet? subsidijos namui ?sigyti ir ? kitas ?staigas – subsidij? kitiems darbams, kad b?t? galima paversti j? švietimo centru ir pastatyti drugi? oranžerij?. Jeigu jai nepavyks surinkti pinig? subsidijomis, tuomet griebsis sutelktinio finansavimo. „Pad?kite išsaugoti Rozmari drugelius“.

Šis vyras turb?t nepažint? drugelio, net jei tas praskrist? pro šal? plasnodamas sparnais ir nut?pt? jam ant rankos. Rozmari drugiai buvo visas gyvenimas, ir Alisa neketino nuvilti savo draug?s. Gal advokatas ir pavadino j? verslo partnere, ta?iau senoji ponija jai reišk? daugiau, per pastar?j? pusmet? Rozmari tapo gera bi?iule, kuri nusipeln? daugiau negu šis arogantiškas, toliau savo nosies nematantis, savo valdži? ?rodin?jantis s?n?nas. Žmogus, kur? Rozmari, matyt, mat? pro rožinius akinius. Tod?l ji jam atkirto:

– Kaip pageidaujate.

Hugas atrod? nusteb?s.

Nejau jis *išties* mano, kad ji kokiam turt? medžiotoja?

Alisa nesusivok?, k? jaut? stipriau: pykt? d?l ?žeidimo ar gailst? žmogui, kuris akivaizdžiai gyveno ?tarumo ir žiaurumo pilname pasaulyje. Tai, k? ji jaut?, buvo trikdantis abiej? emocij? mišinys, bet pyktis pa?m? virš?. Gal Hugas Gr?jus ir malonus paži?r?ti su tais krintan?iais ant aki? tamsiais plaukais ir kobalto žydrumo akimis, ta?iau jis tokia pat angis kaip Barnis.

Tegul mano, kad pasaulis suksis taip, kaip jis panor?s. Bus v?loka, kai supras, kad taip n?ra. Tik ne šiuo atveju.

– Ar turite nam? rakt?? – paklaus? jis.

Po perk?nais, jos veidas buvo tarytum atversta knyga, nes jis patenkintas linktel?jo.

– Taip ir maniau. Tur?site atiduoti j? Filipui Hemingfordui.

Nieku gyvu. Pirma ji paims tuos paskutinius dienoraš?ius, kad gal?t? baigti savo darb?.

– Kadangi Rozmari paliko nam? man, nemanau, kad turiu tai daryti.

– Palikimo s?lygos nevykdomos, tod?l formaliai namas priklauso sergan?i?j? demencija labdaros organizacijai, kuri ji nurod? testamente, – šaltai pabr?ž? jis.

– Ne aš pažeidžiau s?lygas.

– Gerai, gerai, – tryp?iodamas ir stengdamasis neži?r?ti jiedviem ? akis ?sikišo advokatas, – ?ia ne...

– Ne tai, ko nor?jo Rozmari. Sutinku, pone Hemingfordai, – užbaig? Alisa. – O aš dabar neturiu rakto. – Tai nebuvo tiesa, bet ji r?m?si moralin?mis teis?mis. Buvo ?sitikinusi, kad Rozmari pateisint? tok? balt? mel?.

– Si?iau, – irzliai nut?s? Hugas Gr?jus, – rytoj iki dešimtos ryto atnešti rakt? Filipui Hemingfordui ?ia, ? biur?.

– Su s?lyga, – atsak? ji, – kad j?s padarysite t? pat?. Kadangi namas jums irgi nepriklauso. Tie žodžiai, regis, vyr? sukr?t?.

– Tai mano protet?s namai, ir aš esu jos testamento vykdytojas. Aš už tai atsakingas.

O ji atsakinga už drugi? projekt?.

– Atiduosiu rakt? tada, kai j?s atiduosite sav?j?.

– Kol kas šis sprendimas, – skubiai ?siterp? advokatas, – mane tenkina. Galb?t abu gal?tum?te atnešti man savo raktus, sakykime, rytoj dešimt??

– Dešimt? man paskaita, ta?iau, jeigu jums tinka, sp?siu dvylikt?.

– Dvylikta tinka.

– D?koju už skirt? laik?, pone Hemingfordai, – Alisa trumpai jam linktel?jo. – Pone Gr?jau, – su neslepiaama panieka nužvelg? jaunesn?j? vyr?, vildamasi, kad „pone“ nuskamb?s kaip „pasip?t?s padare iš li?no“, nes b?tent tai ji ir nor?jo pasakyti.

Ir Alisa iš?jo palikdama abu vyriškius be žado.

Paprastai ji nevažin?davo taksi, bet dabar tur?jo patekti ? Rozmari namus anks?iau nei Hugas, kad sp?t? pasiimti dienoraš?ius. Tod?l ji mostel?jo pirmajam pro šal? riedan?iam juodam taksi, jos nuostabai, automobilis iškart sustojo, ir mergina nuried?jo ? bi?iul?s namus Noting Hile.

??jus ? tuš?i? nam?, ap?m? keistas jausmas. Vieninteliai judantys objektai šiuo metu buvo ji pati ir saul?s šviesoje šokan?ios dulkel?s.

Dar keis?iau buvo nerasti sode trepsin?ios arba prie virtuv?s stalo su puodeliu arbatos ir džiugia šypsena s?din?ios senosios bi?iul?s.

Alisos akis sudilg? ašaros. Rozmari Gr?j buvo ypatinga. Gerašird?, keistuol? ir guvaus proto. Rozmari Alisai daug kuo primin? jos senel?, ji buvo tikra, kad tiedu b?t? susibi?iuliav?, nors gyveno skirtinguose pasauliuose.

– Neleisiu jam laim?ti, – karštai sukužd?jo ji. – Tu nusipelnei daugiau nei tas pasip?t?s, išlep?s klounas. Užbaigsiu m?s? knyg?. O tavo pavard? bus parašyta viršelyje prieš man?j?. Nenuvilsiu tav?s, Rozmari, pažadu. Savo pažad? aš laikausi.

Alisa nu?jo ? darbo kabinet? ir susirado paskutin? dienoraš?i? komplet?. Hugas, be abejon?s, greitai išsiaiškina, kad ji juos pasi?m?, ir pareikalaus gr?žinti, tad dar šiandien reik?s nusifotografuoti kiekvien? puslap? ir saugumo sumetimais išsaugoti kopijas trijose vietose. Hugas Gr?jus su savo pompastika nesutrukdys ?gyvendinti Rozmari planus.

– Mes laim?sime, – sukužd?jo ji tuš?iam namui ir užrakino paskui save duris.

Hugas beveik tik?josi aptikti Alis? Valters protet?s namuose, renkan?i? visk?, kas papuola po ranka, ta?iau namai buvo tušti. N? gyvos dvasios, tik ore besisukan?ios dulkel?s ir aidas. Nebesijuto protet?s gyvybingumo.

Vyras ??jo ? sod? ir neskubriai vaikštin?damas j? apži?r?jo. Kr?mai peraug?, juos reik?jo apgen?ti, bet jis dar juto sald? roži? aromat? ir medumi kvepian?i? budl?j?. Akimirk? nuo t? kvap? pasijuto taip, tarsi protet? b?t? žingsniavusi šalia.

Drugi? oranžerija.

Jis žvelg? kaip tik ? t? viet?, kur Rozmari nor?jo j? pastatyti. Jiedu kalb?josi apie tai prieš trejet? met?, kai jis buvo visiškai pal?ž?s po Emos mirties ir jam desperatiškai reik?jo prasiblaškyti. Rozmari pasi?l? kaip vien? oranžerijos sien? panaudoti sukrypusi? sen? sien? sodo gale, jiedu šnek?josi apie nam? iš stiklo, piln? augmenijos, kurioje puikiai tikt? ?sikurti drugiams.

Rozmari dievino oranžerijas. Jis irgi. Protet? buvo nusivedusi j? maž? ? senovinius dvaro r?mus su stulbinamomis konservatorijomis ir kupolais, taip pat ? oranžerijas Kju ir ?elsio vaistažoli? sode. B?damas paauglys kartu su ja lank?si Edeno sode. Abu paker?jo biomai: Rozmari – savo turiniu, o j? pat? – strukt?ra. B?tent Rozmari palaik? Hug?, kai jis nusprend? tapti architektu ir kaip specializacij? pasirinkti stikl?.

Nejau jis taip giliai paniro ? sielvart?, kad per mažai skyr? jai d?mesio? Hugas nepagalvojo, kad apie drugi? oranžerij? ji šnek?jo rimtai, sp?jo, kad taip protet? m?gino j? prablaškyti, ypa? kalb?dama apie Violos senosios konservatorijos sien?. Hugas tada j? patikrino: sien? b?t? reik?j? visiškai perstatyti, kad ji b?t? gal?jusi išlaikyti kit? konstrukcij?. Jis tiesiog nusprend?, kad protet? suprato, koks nepraktiškas jos sumanymas. Ar jis suklydo?

Stov?damas ? kišenes sukištomis rankomis, Hugas spoksojo ? erdv? priešais save. ? vej?, kuri buvo nupjauta, ta?iau nepriži?rta – styrojo žol?s stiebeliai, vietomis j? buvo kone visiškai užgožusios piktžol?s. Užž?lusiose klombose peržyd?jusias galveles narino kr?meliai. Šiuo momentu sodas atrod? visiškai apleistas. Ta?iau reik?t? gerai suplanuoti ir ?d?ti šiek tiek juodo darbo, ir Hugas mintyse jau mat? sod? visiškai persimainius? ir su pastatyta drugi? buveine. Galb?t gal?t? suprojektuoti šiuolaikišk? Viktorijos laik? palmi? oranžerijos variant?, sujungti praeit? ir dabart?. K? nors tokio, kas atrodyt? tarytum iš praeities, ta?iau taikant modernias technologijas, kad išlikt? ir atei?iai.

Gr?ž?s virtuv?n, vyras užsiplik? juodos kavos Rozmari drugeliais ištapytame puoduke ir atsisi?do prie virtuvinio stalo.

– Ko tu išties nor?jai, Rozmari? – paklaus? jis tuš?io oro. – Jei svajojai apie drugeli? buvein?, tada palaikysiu tave ir j? pastatysiu. Bet jeigu toji moteris tik naudojasi tavo vardu ir gerumu, kad pasiekt? savo tiksl?, tuomet nieko nebus.

Kaip sužinoti, kaip yra iš ties?? Apie Alis? Valters jis nežinojo nieko. Rozmari min?jo kažkoki? bi?iul?, bet Hugas ne itin klaus?si. Buvo paskend?s darbuose ir ni?rojo, nes gyvenime neliko Emos šilumos, o jis tiesiog mašinaliai kartoj? judesius. Egzistavo, ne gyveno. Jau ir taip buvo sunku išverti kasdien? nuo ryto iki vakaro.

Bet kažkas ?ia atrod? ne taip. Atrod?, tarsi Alisa Valters pasinaudojo Rozmari taip pat kaip Šantel? – rado bendr? interes?, ?sitais? ? drauges ir tada apgavo.

Hugas ?sijung? telefon? ir susirado Roksburgo koledžo interneto svetain?.

Rado ir j? – tarp Biologijos katedros bendradarbi?.

Daktar? Alisa Valters.

Jis paspaud? ant nuorodos. Nuotraukoje mergina atrod? daug švelnesn? negu advokato kabinete. Šviesiai rusvi plaukai nat?raliai garbanojosi, nebuvo taip elegantiškai ir glotniai sušukuoti, kaip jis k? tik mat?. Be to, ji buvo be makiažo, veidas spind?jo nat?raliu grožiu, pla?iai žvelg? pilkos stulbinamo grožio akys.

Vyras nust?m? t? mint? šalin. Dabar visai nesvarbu, ar j? traukia ši moteris, kuri galb?t yra turt? medžiotija, o gal ir ne. Reikia ?sitikinti, kad ji tikrai nepasinaudojo jo protete.

Remiantis interneto svetain?je pateikta biografija, Alisa gavo bakalauro laipsn? Oksforde, o paskui ?stojo mokytis magistrant?roje ir doktorant?roje Londone. Ji buvo Karališkosios entomolog? draugijos nar?. Jos moksliniai interesai ap?m? bio?vairov?, konservacin? ekologij? ir žem?s ?kio naudmen? poveik? – visa tai atitiko Rozmari prašym?. Alisa buvo parašiusi ?sp?ding? š?sn? straipsni?, tarp j? kelet? apie laukin?s gamtos atk?rim?, kaip viena pagrindini? lektori? dalyvavo keliuose konferencijose ir buvo pustuzinio doktorant? disertacij? vadov?.

Iš akademin?s pus?s viskas tvarkinga.

Ta?iau ar testamente išd?stytos id?jos buvo pa?ios Rozmari, ar jas jai pakišo Alisa? Ar Alisa Valters ?sitrauk? ? š? projekt?, nes jai patiko Rozmari ir ji nor?jo pad?ti bi?iulei k? nors pakeisti, ar tiesiog troško išgars?ti ir be jokios s?žin?s graužaties naudojosi kitais siekdama savo tiksl?? Ar pamelavo tvirtindama netur?jusi n? menkausio supratimo, kad Rozmari ketino palikti jai namus?

Kol nesužinos tiesos, Hugas n? piršto nepajudins.

¹ Eliza Doolittle – veik?ja iš miuziklo, kuriame susilažinama, kad paprasta mergina iš gatv?s per pusmet? taps išsilavinusia moterimi. Merginos virsmo, asmenyb?s augimo simbolis.

² Lepidopterologija – zoologijos šaka, tirianti drugius.